

Czech A: literature – Higher level – Paper 1
Tchèque A : littérature – Niveau supérieur – Épreuve 1
Checo A: literatura – Nivel superior – Prueba 1

Wednesday 4 May 2016 (afternoon)

Mercredi 4 mai 2016 (après-midi)

Miércoles 4 de mayo de 2016 (tarde)

2 hours / 2 heures / 2 horas

Instructions to candidates

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a literary commentary on one passage only.
- The maximum mark for this examination paper is **[20 marks]**.

Instructions destinées aux candidats

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire littéraire sur un seul des passages.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est de **[20 points]**.

Instrucciones para los alumnos

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario literario sobre un solo pasaje.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es **[20 puntos]**.

Napište literární komentář na **jeden** z následujících textů:

1.

Dne (asi snad 5., je neděle) září 1858. V Bukoli.

Má nejsladší Dorinko!*

Ty ani snad nedovedeš pochopit mou radost, jakou jsem měl při otevření Tvého listu. Ani Ti nemohu vyslovit tu úzkost, kterou jsem měl já, když jsem Ti odesílal svůj list. Snad že
 5 Ti tím nesnáze doma připravím, snad že nebude dost obezřetně odevzdán, snad – bůhsámví, co všecko mi na mysli tanulo. A když jsem Tvé psaní otevřel, já bych byl radostí šílel: tak sladké, tak jemné, a tolik slov od Tebe, že jsem jich snad ještě jakživ od Tebe neslyšel. Co mne může teď ještě potkat, když vím, že mne z celého srdce miluješ, má nejsladší dívko? Věřu já
 10 žehnám tomu okamžení, kdy jsem se rozhodl na klopotivé dráze domácího učitele svou výživu si vyhledávati. Já, který jsem vždycky myslil, že jsem jen k tomu, abych duchům velel, já se zapomněl, snížil, já místo po všech ratolestích, jež se mi zdály kynout, sáhl po žebrácké holi, já stal se domácím učitelem – má zlatá Dorinko, já se dovedl mít v moci, že ne mně nebylo znát krvavé stopy ran, z nichž mé srdce přitom krvácelo. Ale jak pravím, nyní žehnám té chvíli, která
 15 mne první na tu myšlénku přivedla. Jak jinak, pověz mi sama, moje sladká dívko, jak jinak bych byl Tebe poznal, jak jinak si Tvou lásku získal, jak jinak se mohl snažiti stát se hodným Tvé lásky? Věř, že jsem se jaktěživ ničeho nelekal, cokoliv mne může potkat. Já nikdy přátel nevyhledával a já byl kolikrát zde na tom světě sám, tak sám, že mi mimo mne snad ani jediný člověk nerozuměl. Mne začali přátele pak sami vyhledávat; byl jsem i často od leckterých
 20 zrazen, leckterís mi zůstali věrni doposavád, a těch si vážím – a nyní, když vím, že jsi má, že jsi navěky má, nejrozkošnější mezi dívkami: čeho bych se mohl nyní ještě bát. Já s Tebou po boku bych se troufal všecko podstoupit. Já Tě nechci zde tou bolestí trápit, abys sama pocítil se mnou se snažila, co to bylo, býti milovaným synem a pak z domu býti vyvržen; ale to chci, abys se mnou pocítila radost, tu nevýslovnou radost, co to jest, když takovýto člověk najde lásku, a k tomu lásku Tvou, jedinou, neskonalou, tak jako Tys mi pro celou věčnost jediná,
 25 neskonalá. Věř mi, má sladká Dorinko, že to není plýtvání slov, jakož snad jsi přesvědčena, že ani neumím plýtvati slovy, – ale toho se Ti mohu svatosvatě doložit, že je moje láska aspoň tak čistá k Tobě, jako byla Romea k Julii a jako kohokoliv ku komukoliv. Víc Ti snad ani už nedovedu o své lásce povědít, nežli jsem to řekl ve Večerních písních. Tam jsem vážil z nejčistšího pramene, ze Tvé lásky, a chceš-li, i ze své lásky. [...]

30 Tys mi psala: Spalte též mé psaní. Nač bych já spálil Tvoje psaní? Mně jest doposavád nejdražším, ba jediným svědectvím Tvé lásky, a proto je nosím co svatý pozůstatek. Ale chci, abys spálila i toto, neboť bych nerad, abys přišla do nesnází doma. U mne jest všecko bezpečné, a proto není potřeba ohně.

35 Prosím Tě, co dělá Tvůj domov? Ví Tvoje maminka snad o něčem, ví snad o všem? Že něco tuší, to vím; ba tuším i, že ví mnoho. Neboť láska se nedá ukryt, tak jako se nedá ukryt šídlo v pytli – říká můj otec. A dáma prý ví vždycky o půl hodiny dřív, kdy uhodí (totiž v lásce), říká Karolína Světlá. Z toho ze všeho soudím, že ví o ledačems. Prosím Tě, piš mi, jakým okem se na mne dívá? Ví-li také paní babička?

40 Leč již své psaní uzavírám a líbám tě co jediné svou –
 navěky Tvůj

Vítězslav.

Odpusť, že jsem tak škrábal, naši odešli právě do kostela, já neměl pero po ruce, ani perořízek, a tudíž jsem si udělal pero břitvou. Sbohem!

Vítězslav Hálek, *Z Amorova deníku* (1974)

* Dopis Vítězslava Háalka Dorotě Horáckové

2.

Dveře

Jdi a otevři dveře.
Třeba je tam venku
strom, nebo les,
nebo zahrada,
5 nebo magické město.

Jdi a otevři dveře.
Třeba tam pes škrabe.
Třeba je tam tvář,
nebo oko,
10 nebo obraz
obrazu.

Jdi a otevři dveře.
Když je tam mlha,
spadne.

15 Jdi a otevři dveře.
I kdyby tam byla jen
tikající tma,
i kdyby tam bylo jen
duté vanutí,
20 i kdyby tam
nic
nebylo,
jdi a otevři dveře.

25 Aspoň
průvan
bude.

Miroslav Holub, *Jdi a otevři dveře* (1961)